

5.10.2021

Pyhännän kunta
Manuntie 2
92930 PYHÄNTÄ

Real Snacks Oy, lausuntopyyntö perunalastuja sekä muita snackstuotteita valmistavan elintarviketuotantolaitoksen ympäristölupahakemuksesta, Pyhäntä

Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta pyytää lausuntoanne **Real Snacks Oy:n** (os. Tuotetie 1, 92930 Pyhäntä) 24.8.2021 Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle toimittamasta perunalastuja sekä muita snackstuotteita, mm. maissi- ja kaurapohjaisia snackseja sekä pellettejä, valmistavaa elintarviketuotantolaitosta koskevasta ympäristönsuojelulain mukaisesta ympäristölupahakemuksestaan. Hakemusta on täydennetty 3.9. ja 23.9.2021. Kysymyksessä on toiminnan olennainen muuttaminen ja olemassa olevan ympäristöluvan päivittäminen vastaamaan laitoksen toimintaa.

Lausuntoa pyydetään kunnalta, johon hakemuksen mukainen toiminta kohdistuu.

Toiminta sijoittuu Pyhännän vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi (1-luokka) luokitellulle Leiviskänkankaan alueelle ja laitoksen jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle.

Ne elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnat, joiden jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle ja jotka käsittelevät tai jalostavat mm. lihaa tai lihatuotteita, perunaa tai juureksia, vihanneksia ja öljykasveja ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteessä 4. esitetyjä määriä, ovat ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaan ilmoituksenvaraisia toimintoja. Tällainen toiminta edellyttää kuitenkin ympäristöluvan ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaan, koska toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle.

Samanaikaisesti haetaan toistaiseksi voimassa olevaa ympäristölupaa olemassa olevalle nestekaasua käyttävälle lämmöntuotantolaitokselle eli energiantuotantolaitokselle. Energiantuotantolaitoksesta, jonka polttoainetehto on vähintään 1 mutta alle 50 megawattia, on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Polttoaineteholtaan myös tätä vähäisempi energiantuotantolaitostoiminta edellyttää kuitenkin ympäristöluvan ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaan, koska toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle.

Toiminta sijoittuu Pyhännän keskustaajamasta noin 3 km pohjois-luoteeseen Ouluntien (kantatie nro 88) länsipuolelle Leiviskänkankaan teollisuusalueelle kortteliin 202 sen

5.10.2021

itäosaan osoitteeseen Tuotetie 1, 92930 Pyhäntä. Toiminta sijoittuu luvanhakijan omistamalle määräalalle (lainhuuto vireillä) tilasta Paavalinkangas (kiinteistötunnus 630-402-33-23). Alueella on kaavamerkintä TY "Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia." Kiinteistöllä on olemassa Real Snacks Oy:n elintarviketuotantolaitos, jolla on Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan 9.6.2011 § 25 myöntämä ympäristölupa.

Kaavamääräykset Koko Leiviskänkankaan alue on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi, 1-luokka. Alueella on voimassa Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus (hyv. kunnanvalt. 16.12.2019 § 53) ja korttelia 202 koskevien asemakaavamääräysten mukaan, mm.:

Tärkeä pohjavesialue (pv-1): Koko suunnittelualue kuuluu Leiviskänkankaan tär-keään pohjavesialueeseen. Korttelialueille ei tule sijoittaa laitosta tai toimintaa, josta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisvaaraa (YSL 17§). Uutta toimintaa pohjavesialueelle suunniteltaessa ja lupia käsiteltäessä on pyydettävä alueellisen ELY-keskuksen lausunto (YSL 28 §, VL 3 luvun 2 §).

Korttelialueelle saa sijoittaa kemikaalisäiliöitä ja -varastoja vain, jos ne ovat laitoksentoiminnan kannalta tarpeellisia. Säiliöt on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maanpäälle vesitiiviiseen, katokselliseen suoja-altaaseen, jonka tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan aineen enimmäismäärä. Polttoainesäiliöissä ja nestemäisten kemikaaliensäiliöissä tulee olla kaksinkertainen suojaus (esimerkiksi kaksivaippainen säiliö sijoitettuna tiiviiseen suoja-altaaseen). Sekä sisä- että ulkotiloissa olevissa säiliöissä tulee olla vuotojentarkkailu- ja hälytysjärjestelmä.

Jätevesien sekä lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Jätevedet tulee johtaa viemäriin ja lauhdevedet pohjavesialueen ulkopuolelle.

Rakentaminen, ojitukset ja maan muokkaaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai muutoksia pohjaveden korkeuteen.

Ympäristölupia käsiteltäessä on pyydettävä alueellisen ELY-keskuksen lausunto.

Pohjavesialueella tulee tie- ja katurakentamisen yhteydessä toteuttaa pohjavesisuojaus. Tie- ja pysäköintialueet, sekä jatkuvaan käyttöön tarkoitetut varastointialueet tulee päällystää vettä läpäisemättömällä materiaalilla.

Hulevesien käsittely pohjavesialueella: Alueella saa imeyttää vain puhtaita hulevesiä. Tiet, liikennealueet ja varastoalueet tulee päällystää siten, että niiltä ei pääse maaperään pohjavedelle haitallisia aineita. Hulevedet tulee johtaa näiltä alueilta öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

Kuvaus toiminnasta

Elintarviketuotantolaitos Lupaa haetaan pääraaka-aineena käytettävien perunan, maissin, kauran, elintarvikepellettien, auringonkukka-/rapsiöljyn sekä mausteiden käytölle, joista valmistetaan perunalastuja ja muita snackstuotteita, kuten mm. maissi- ja kaurapohjaisia snackseja sekä pellettejä. Lupaa haetaan seuraaville valmistusmäärille: perunalastut

5.10.2021

1 850 t/vuosi, pelletit 350 t/vuosi, kaurasnacksit 130 t/vuosi ja maissinacksit 460 t/vuosi. Nykyiset, vuoden 2021 arvioidut valmistusmäärät ovat vastaavasti perunalastuja 1 400 t, pellettejä 270 t, kaurasnackseja 100 t ja maissinacksit 350 t.

Laitos valmistaa perunalastuja pestyistä, kuorituista, leikatuista ja huuhdelluista perunoista syväpaistamalla ne rasvakeittimessä. Paistamisen jälkeen perunalastut maustetaan ja pakataan myyntipakkauksiin. Kaura-, maissi- ja pellettituotteita valmistetaan omilla snacksprosessointilinjastoillaan annostelemalla lähtöainekset veden kanssa ns. ekstruuderiin eli laitteeseen, jossa pehmeä massa ruiskupuristetaan ruuvilla suuttimen läpi. Snacksit kulkeutuvat edelleen leikkaukseen (kaura) ja rasvakeittimeen tai suoraan kuljetinta pitkin uuniin kuivattavaksi (kaura ja maissi). Pelletit taas annostellaan suoraan prosessointilinjastolle ja sieltä edelleen rasvakeittimeen. Paistamisen tai kuivauksen jälkeen snackseihin lisätään mausteet ja öljy tai juustokuorrute, minkä jälkeen ne pakataan myyntipakkauksiin.

Nestekaasua käyttävä lämmitysjärjestelmä koostuu 6,4 m³:n maapeitteisestä nestekaasusäiliöstä, tarvittavasta putkistosta, noin 7 m:n piipusta, höyrystinkeskuksesta ja kaasupolttimesta. Höyrystinkeskuksen tuottamaa energiaa käytetään vain rasvakeittimessä kaurasnacksien ja pellettien tuotantolinjastolla. Höyrystinkeskuksen käyttö ei ole jatkuvatoimista ja sen käyttöaika on noin 400 tuntia vuodessa. Nestekaasua käytetään enintään 32 m³ vuodessa. Energiantuotantolaitos on otettu käyttöön vuonna 2008, sen nimellisteho on enintään noin 500 kW ja se tuottaa lämpöä 0,2 GWh/vuosi.

Käyttövesi, jätevedet, teollisuusjätevesisopimus ja hulevedet Real Snacks Oy:n toiminnassa käyttövesi otetaan Pyhännän Vesi Oy:n vesijohtoverkostosta kolmen eri vesiliittymän kautta. Käyttöveden kulutus on 30 000 – 39 000 m³ vuodessa. Vettä käytetään perunoiden, välineiden, laitteiden ja tilojen pesuun, kivenerottajan toiminnassa, snackslinjastojen ekstruuderissa ja sosiaalituloissa.

Perunalastujen tuotannossa muodostuvat jätevedet puhdistetaan jätelingolla, joka erottelee kiinteän aineksen vedestä ennen sen johtamista rasvanerotuskaivoon. Tehtaan prosesseissa käytettävä vesi sekä tehtaan sisätiloissa muodostuvat kaikki jätevedet (esim. tuotantotilojen ja tehdassalin pesuvedet ja saniteettitilojen vedet) johdetaan noin 11,3 m³:n suuruisen rasvanerotuskaivon kautta yhden pisteen kautta Pyhännän kunnan ylläpitämään jätevesiviemäriin, josta se kulkeutuu Pyhännän kunnan entisen jätevedenpuhdistamon tasausaltaaseen ja siitä edelleen siirtoviemäriä pitkin Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle Rantsilaan. Pyhännän kunnalla on jäteveden johtamisopimus Siikalatvan jätevedenpuhdistamon kanssa, joskaan tällä hetkellä sopimuksessa ei ole laatu- eikä määräkriteereitä puhdistamolle johdettavalle jätevedelle. Luvanhakijalla ja Pyhännän kunnalla on sopimus Real Snacks Oy:n kiinteistöllä syntyvien jätevesien johtamisesta jätevesiviemäriin. Tehtaalta ei johdeta mistään vaiheesta vettä hulevesiverkoston. Energiantuotantolaitoksella ei käytetä vettä.

Real Snacks Oy laatii parhaillaan teollisuusjätevesisopimusta Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa ja luvanhakijan arvion mukaan sopimus on valmis 31.12.2021 mennessä. Kiinteistöllä muodostuneet sade- ja hulevedet johdetaan hulevesiverkoston, josta ne kulkeutuvat öljyn- ja hiekanerottimien kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

5.10.2021

Jätteet Toiminnassa syntyy seuraavia jätejakeita jäteöljy (kasviöljy ja fossiilinen öljy), elintarvikkeeksi kelpaamaton tuote (biojäte), kierrätettävä jäte (paperi, pahvi), muovijäte, puujäte, metallijäte, sekajäte rasvakaivolieta ja ongelmajäte.

Toiminnasta ei hakemuksen mukaan aiheudu päästöjä vesistöön tai maaperään.
Toiminnasta ei hakemuksen mukaan aiheudu myöskään haju- tai muita päästöjä ilmaan.

Hakemusasiakirjat ovat **yleisesti nähtävänä 29.9.-5.11.2021** Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan verkkosivuilla osoitteissa <https://www.haapavesi.fi/> ja <http://www.pyhanta.fi/> Kuulutukset-kohdissa.

Lausunto pyydetään toimittamaan 5.11.2021 mennessä sähköpostilla osoitteeseen mes_ymparistoterveyslautakunta@haapavesi.fi

tai postitse osoitteeseen:

Ympäristöpalvelut Helmi
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 HAAPAVESI

Lisätietoja antaa ympäristötarkastaja Eeva Heiska, puh. 044 7591 154.

Eeva Heiska
ympäristötarkastaja

